

Ὁ Ἀδθαλλάχ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὅσα καρδία φιλοχρήματος, ὅταν εὐχαριστηθῇ εἰς τὰς ἐπιθυμίας της, δύναται νὰ εἰπῇ, καὶ ἔπαισε νὰ κοιμηθῇ με σκοπὸν ν' ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπαύριον.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα, ταραχῶδεις διαλογισμοὶ ἐκυρίευσαν τὴν καρδίαν του, καὶ ὁ νοῦς του δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὴν λυχνίαν καὶ ἀπὸ τὰ θαυμαστά της ἀποτελέσματα. « Τὴν εἶχα, ἔλεγε, τὴν εἶχα τόσον καιρὸν εἰς τὴν ἐξουσίαν μου· ὁ Ἀδθαλλάχ χωρὶς ἐμὲ ποτὲ δὲν ἤθελε τὴν ἀποκτήσει. » Πόσον δὲν ἐκινδύνευσεν εἰς τὰ σπλάγχχνα τῆς γῆς! « διατί αὐτὸς τώρα εἶναι κύριος τοῦ θησαυροῦ τοῦ του τῶν θησαυρῶν; διότι ἐγὼ ἐφάνην ἀρκετὰ τίμιος, ἢ μᾶλλον μωρός, καὶ τοῦ τὸν ἔδωκα. ἔρρε· » λέγεται ἀπὸ τοὺς κόπους μου, καὶ ἀπὸ τοὺς κινδύνους τοῦ μακροῦ ταξιδίου μου· καὶ τί μοῦ δίδει « εἰς ἀμοιβήν; δύο καμήλους φορτωμένους με φλωρία καὶ πετράδια, ἐνῶ εἰς μίαν στιγμὴν ἡ λυχνία ἡμοῦ πορεῖ νὰ μοῦ προμηθεύσῃ δεκάκις περισσότερα. » Ὅχι ἐγὼ, ἀλλ' ὁ Ἀμπουνάδρ εἶναι ἀχάριστος. » Εἰς τί θέλω ἀμαρτάνει ἂν λάβω τὴν λυχνίαν ταύτην; Εἰς τίποτε ἐβόαια, διότι αὐτὸς εἶναι « πλούσιος· ἐγὼ δέ, τί ἔχω; » Αἱ σκέψεις αὐταὶ τὸν ἔκαμαν τελευταῖον ν' ἀποφασίσῃ νὰ μεταχειρισθῇ ὅλα του τὰ μέσα, ὥστε νὰ γείνῃ κύριος τῆς λυχνίας. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἦτον δύσκολον, διότι ὁ Ἀμπουνάδρ τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῇ τὰ κλειδιά τῶν ἀποθηκῶν του, καὶ ἤξευρε ποῦ ἦτον ἡ λυχνία. Τὴν ἐπῆρε λοιπὸν, καὶ τὴν ἔκρυψεν εἰς τὸ βάθος ἐνὸς τῶν σάκκων, καὶ μετὰ ταῦτα τὸν ἐγέμισεν με φλωρία καὶ πετράδια, τὰ ὁποῖα εἶχε τὴν ἀδειαν νὰ λάβῃ, καὶ τὸν ἐφόρτωσε, καθὼς καὶ τοὺς λοιποὺς, εἰς τὰς δύο καμήλους. Ἄλλο τι πλέον δὲν ἐπέθυμει, παρὰ πῶς ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως· καὶ οὕτως, ἀφ' οὗ ἀπεχαιρέτησε ταχέως τὸν γενναῖον Ἀμπουνάδρ, τοῦ ἔδωκε τὰ κλειδιά, καὶ ἀνεχώρησε με τὸν ἵππον, τὸν δούλον καὶ τὰς δύο του καμήλους.

Ὅταν ἐφθασεν εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα μακρὰν τῆς Βασσόρας, ἐπώλησε τὸν δούλον του, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἔχῃ μάρτυρα τῆς προτέρας πτωχείας του, οὔτε τῆς πηγῆς τοῦ σημερινοῦ του πλοῦτος. Ἠγόρασεν ἄλλον, καὶ ἐφθασε χωρὶς περαιτέρω προσκόμματος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς του, τὴν ὁποίαν οὔτε κἀν ἐβλεπεν ἐμπροσθέν του, τόσον ἢ προσοχὴ τοῦ ἀπερρόφατο ἀπὸ τοὺς θησαυροῦς του. Πρώτη του φροντίς ἦτον νὰ φυλάξῃ τὸ φορτίον τῶν καμήλων του, καὶ κατ' ἐξοχὴν τὴν λυχνίαν, εἰς τὸ μᾶλλον ἀπόκεντρον τῆς οἰκίας τοῦ δωματίου· καὶ, ἀνυπόμονος ὢν νὰ χορτάσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς του με τὴν λάμψιν τῶν νέων θησαυρῶν, ἠθέλησε ν' ἀνάψῃ εὐθὺς τὴν λυχνίαν. Οἱ δώδεκα Δερβίσαι ἐνεφανίσθησαν, καὶ αὐτὸς ἐκτύπησεν ἑκαστὸν αὐτῶν με τὴν ῥάβδον, καὶ με ὅλην του τὴν δύναμιν, φοβούμενος μήπως ἄλλως ἤθελε σφάλει εἰς τὰς ἀπειτουμένας διατυπώσεις τοῦ γοητευματος. Ἀλλὰ δὲν εἶχε παρατηρήσει ὅτι ὁ Ἀμπουνάδρ τοὺς ἐκτύπησε κρατῶν τὴν ῥάβδον εἰς τὴν ἀριστεράν του χεῖρα. Ὁ Ἀδθαλλάχ ἐπροτίμωσε φυσικῶς καὶ ἀσκοπῶς τὴν δεξιάν· καὶ οἱ Δερβίσαι, ἀντὶ νὰ γείνωσι σωροὶ πλοῦτος, ὥς ἤλπιζεν, ἔσφηναν

ἀμέσως ὁ καθείς κάτωθεν τοῦ ἐπανωφορίου τοῦ ῥοπαλον, καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν ῥαβδίζωσιν ὥραν πολλήν ἀνηλεῶς, ὥστε τὸν ἀφῆκαν ἡμιθανῆ. Μετὰ ταῦτα, ἔγειναν ἄφαντοι, φέροντες μεθ' ἑαυτῶν ὅλα τὰ πλούτη του, τὰς καμήλους, τὸν ἵππον, τὸν δούλον καὶ τὴν λυχνίαν.

Οὕτως ἐτιμωρήθη ὁ Ἀδθαλλάχ με τὴν πτωχείαν, καὶ σχεδὸν με τὸν θάνατον, διὰ τὴν ἀκρατον πλεονεξίαν του, ἥτις ἔως ἤθελεν εἶσθαι ἀξία συγγνώμης, ἂν δὲν συνωδευέτο ἀπὸ ἀχαριστίαν αἰσχροῦ καὶ παράτολμον, τυφλώσασαν αὐτὸν εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δυνηθῇ μήτε κἀν νὰ κρύψῃ τὰ αἰσχη τῆς ἀπὸ τὰ διορατικὰ ὅμματα τοῦ εὐεργέτου του.

(Ἐκ τοῦ ἀγγλικοῦ.)

Ο ΦΟΙΤΗΤΗΣ ΤΗΣ ΓΟΤΤΙΓΓΗΣ.

Ὁ ἥλιος ἐχρύσωνε με τὰς τελευταίας ἀκτίνάς του τὰς κορυφὰς τῶν κωδωνοστασίων τῆς Γοττιγγῆς, ὅταν ὁ δόκτωρ Φορνάριος, ἀπολύσας τοὺς πολυαριθμοὺς μαθητάς του, εἰσήρχετο εἰς τὸ σπουδαστήριόν του. Θεωμάστρα ἀπὸ χυτὸν μέταλλον, εἰς τὸ μέσον τοῦ δωματίου κειμένη, διέδιδεν εἰς τὰ περίρ γλυκεῖαν θερμότητα· διότι, δεκέμβριος ἦτον ὁ μῆν, καὶ ὁ δόκτωρ, διὰ τὴν καθιστικήν του ζωὴν, ἐφαίνετο πολὺ εὐαίσθητος· εἰς τὸ ψυχρὸν. Παχὺ στῶμα χιόνος ἐσκεπάζε τὰς ὁδοὺς, αἵτινες ἤρχίζαν ἤδη νὰ γίνωνται ἔρημοι, καὶ ὁ ψυχρὸς βορέας ἐφύσα δυνατὰ εἰς τὰ ὑαλῖα τῶν γοτθικῶν οἰκιῶν.

Ἡ οἰκία τοῦ δόκτωρος Φορνάριου ἔκειτο εἰς τὰς ἐσχατίας ἐνὸς τῶν προαστείων, καὶ ἦτον ὀλωδιόλου ἀπομεμονωμένη τῶν ἄλλων οἰκιῶν. Ὁ περικυκλῶν αὐτὴν ὑψηλὸς τοῖχος ἐχρησίμευεν ὡς περίβολος εἰς μικρὸν κηπᾶριον, ἐπισκιαζόμενον ἀπὸ αἰθαλῇ δένδρα· τὰ δὲ παράθυρα, κλειστὰ ὄντα πάντοτε, δὲν ἐπέτρεπαν εἰς τὰ ἐβόηλα ὅμματα νὰ εἰσχωρήσουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κατοικίας τοῦ σοφοῦ, καὶ ἡ θύρα σπανίως καὶ εἰς μικρὸν ἀριθμὸν ἐκλεκτῶν ἠνοίγετο. Τοιαύτη μυστηριώδης ὑπαρξίς, ἠνωμένη με τὴν ἄκραν αὐστηρότητα τῶν ἡθῶν του, δὲν συνετέλεσεν ὀλιγώτερον τῆς ποικιλίας καὶ τῆς ἀληθοῦς βαθύτητος καὶ ἐμβριθείας τῶν γνώσεών του, εἰς τὸ νὰ διαδόσῃ πολὺ μακρὰν τὴν ὑπόληψιν τοῦ πολυμαθοῦς Φορνάριου. Ἐλέγετο κατ' ἐξοχὴν ἔμπειρος τῶν μυστικῶν ἐπιστημῶν, καὶ μεμυημένος εἰς τὰ ἀπόρρητα τῆς δαιμονολογίας.

Μόλις, τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ἐκάθισε, με ζωηράν εὐχαρίστησιν, εἰς τὸ μέγα δερματίνον θρόνον του, κρατῶν ἀνοιχτὸν εἰς τὰ γόνατά του τὸ ἀγαπητόν του βιβλίον, ὅταν ἠκούσθη κτύπος ἐλαφρὸς εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου του.

— Ὅρίσατε, ἀνέκραξεν ὁ Φορνάριος ἐπαισθητῶς δυσαρεστηθεὶς.

— Ἄ! εἰσαὶ σὺ, Φράγκ, ἐπρόσθεσε μετ' ὀλίγων με γλυκυτέραν φωνήν, ἰδὼν νεανίαν δειλῶς προχωροῦντα. Κάθισε πρῶτον ἐκεῖ, καὶ ζέστανε τὰς κρυωμένας χεῖράς σου. — Μοῦ λέγεις ἐπειτα διατί ἤλθες.

Καί, ταῦτα λέγων, ὁ Φορνάριος ἐδείκνυνεν εἰς τὸν ξένον κάθισμα πλησίον τοῦ θρόνου του.

Ὁ νεανίας, ἀφῆσας τὸν πῖλον καὶ τὸν μανδύαν του, λευκοὺς ὄντας ἀπὸ τὴν χιόνα, ἐκάθησε, τρόπον τινὰ στενοχωρούμενος, εἰς τὴν δειγθεῖσαν θέσιν. Ὁ Φορνάριος προσήλωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐξεταστικόν, μετριάζομενον ὁμῶς ἀπὸ τὴν πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν.

Ὁ νεωστὶ ἐλθὼν ἦτον πολλὰ νέος, καὶ τὸ ὅλως εἰλικρινὲς καὶ ἄδολον πρόσωπόν του, περικλειόμενον εἰς τοὺς κρεμαμένους βοστρύχους τῆς ξανθῆς του κόμης, ἐστεφανόνετο ἀπὸ μέτωπον ὑψηλόν, ἐμφαίνον πολλὴν οὐνύοιαν. Οἱ ὀφθαλμοὶ του, σκεπτικοὶ συνήθως, ἔλαμπαν ἐνίοτε ἀπὸ δικύρους στοχασμῶν. Ὁ Φορνάριος τὸν ἡγάπα ὑπὲρ τοὺς λοιποὺς ὅλους μαθητὰς του, διὰ τὴν ἐξαισίαν αὐτοῦ εὐμάθειαν καὶ φιλομάθειαν.

— Διδάσκαλε, εἶπεν αἴφνης, ὑψώσας ἄτολμον βλέμμα πρὸς τὸν δόκτωρα. — Τὸ σημερινόν σου μάθημα πολὺ μοῦ ἤρσε. Αἱ σοφαὶ σου ἔρευναι περὶ αἰτιατῶν καὶ αἰτίων δεικνύουσιν νοὺν ἐξοχόν καὶ λεπτὸν, τὸν ὁποῖον τίποτε δὲν διαφεύγει, νοὺν ἀναβαίνοντα εὐκόλως εἰς τὴν μυστικὴν ἀρχὴν ὅλων τῶν ὄντων, καὶ διακρίνοντα τὸν συνδέοντα αὐτὰ μετ' ἀλλήλων ἀόρατον δεσμόν. . . .

— Τέκνον μου, τὸν διέκοψεν ὁ Φορνάριος μὲ μετριοπαθεῖ σκεμνότητα, θεδαίως αἱ φιλοσοφικαὶ αὐταὶ ἔρευναι ἔχουν ἰσχυρὸν θέλητρον, καὶ σκοπὸν ἄξιον εὐγενοῦς φιλοδοξίας. Ναί, πιστεύω ὅτι, ὑπὸ τὸ ἐπιπόλαιον ἐκάστου ὄντος κάλυμμα, ὑπάρχει μόνον τῆς αἰωνίου ἀληθείας, ἀκτὶς ἀπεσπασμένη τῆς ὑπεράτης ἐπιστήμης. Ἀλλ' εἶναι σπάνιοι, σπανιώτατοι, ἐκεῖνοι εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθη ἡ χάρις νὰ συλλέγουν καὶ νὰ συναρμολογοῦν τὰ μύρια ταῦτα. Τὸ κατ' ἐμέ, ὁ Θεὸς νὰ μεφύλαξῃ ἀπὸ τὴν μωρῶν οἴησιν ὅτι συγκαταριθμοῦμαι μεταξὺ τῶν εὐτυχῶν τούτων ! . . .

— Ὡ! διδάσκαλε, ἀνέκραξεν ἐνθουσιῶν ὁ Φράγκ, τὸ εἶπες· εὐγενὴς σκοπὸς εἶναι ἡ ἀλήθεια ! Ἐρευνᾶν, ἰδοὺ ἡ ζωὴ μαρθάνει, ἰδοὺ τὸ τέλος ! Καὶ ἐγὼ ἐπίσης φλέγομαι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ μανθάνειν Φίλτατε διδάσκαλε, ἐπρόσθεσε χαμηλώσας διαμῖα· τὴν ρωνήν, ὡς ἔχων νὰ ἐκμυστηρευθῇ εἰς αὐτὸν πρᾶγμα ἄξιον λόγου, ἄφες νὰ σοῦ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου. . . .

— Δέγε, φίλε μου, εἶπεν ἐνθαρρύνων αὐτὸν ὁ Φορνάριος, λέγε ἀδιστάκτως.

— Θὰ σοῦ τὸ εἰπῶ, ἀπεκρίθη ὁ Φράγκ δισταζών μεταξὺ ὅλων τῶν πλεονεκτημάτων ὅσα χρεωστέες εἰς τὰς θαθείας μελέτας σου, τὸ θαυμασιώτερον, τὸ πολυτιμώτερον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, εἶναι ὅτι ἡμπορεῖς νὰ προβλέπῃς καὶ νὰ προλέγῃς τὰ μέλλοντα.

— Εἶναι ἀλήθεια, τέκνον μου, ὅτι ἐπέτυχα κάποτε ν' ἀναγνώσω εἰς τὸ βιβλίον τῆς εἰμαρμένης· ἀλλὰ, πιστεύσέ με, πολλὰκις ἡ ἀμάθεια εἶναι προτιμότερα τῆς μαθήσεως, καὶ ἡ τολμηρὰ ἐπιθυμία τὴν ὁποῖαν ἀνέφερες εἶναι μὲν εὐχάριστος, ἔχει ὁμῶς καὶ φοβερὰ ἀποπήματα.

— Ὅποια καὶ ἂν ᾖναι τὰ ἀποπήματα ταῦτα,

πάτερ μου (ἀφοῦ μοῦ δίδεις τὴν ἄδειαν νὰ σὲ ὀνομάσω μὲ τοιοῦτο ὄνομα), τὰ δέχομαι, καὶ ὑποβάλλομαι εἰς ὅλα, ἂν εὐαρεστῆσαι νὰ μὲ κατηγήσης εἰς τὰ μυστήρια τῆς νεκρομαντείας, ὥστε νὰ μάθω τί μοῦ φυλάττει ἡ τύχη εἰς τὸ μέλλον. Πίστευσε ὅτι ἡ εὐγνωμοσύνη μου. . . .

Ὁ Φορνάριος, ταῦτα ἀκούσας, προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ Φράγκ τοὺς δύο μικροὺς καὶ διαπεραστικούς ὀφθαλμούς του, τόσον ὥστε ὁ νέος ἐκοκκίνισε. Τότε μειδιάμα ἀνεπαίσθητον ἐφαίδρυνε τὰ χεῖλη τοῦ δόκτωρος.

— Ἦθελα, εἶπε, νὰ μὴν ἐπέμενες εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἀφεύκτως τὸ θέλεις, χρεωστῶ νὰ σοῦ προαναγγείλω ὅτι ἡ ἐπιστήμη μου ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν συμβάντων, ἐπὶ τῶν γεγονότων, καὶ ὅχι ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν διαλογισμῶν. Ἡ νεκρομαντεία, φέρ' εἰπεῖν, μοῦ λέγει ὅτι, διὰ τῶν φροντιδῶν μου, θὰ φθάσῃ εἰς τύχην ὑψηλὴν, ἀλλ' ἂν, ἀφοῦ φθάσῃ, θὰ ἐνθυμηθῇ τὸν πτωχὸν Φορνάριον, τοῦτο δὲν ἡμπορῶ νὰ τὸ προῖδῶ.

— Ὡ! ἀγαθὲ μου, ἀξιόλογέ μου διδάσκαλε ! ἀνέκραξεν ὁ Φράγκ· ἡμπορεῖς νὰ πιστεύσῃς ὅτι θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν πρὸς ἐμέ εὐεργεσίαν σου ;

— Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ θέλεις, εἶπεν ὁ Φορνάριος, ἄς ᾖναι· συγκατανεύω ! . . . Πλὴν εἶναι ἀργά . . . αἱ ἐργασίαι μας καὶ αἱ ἔρευναι μας ἡμποροῦν νὰ παραταθοῦν πολὺ τὴν νύκτα, καὶ κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θέλω νὰ σ' ἐκθέσω εἰς τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃς μόνος εἰς τὴν οἰκίαν σου κατὰ τὰ μέσα τῆς νυκτός, καὶ εἰς καιρὸν χειμῶνος . . . Ἄφες λοιπὸν νὰ σὲ φιλοξενήσω ἀπόψε εὐχαρίστως· καὶ, αὖριον τὸ πρωῒ, εἶσαι ἐλεύθερος νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὰς καθημερινὰς ἀσχολίας σου.

— Δέχομαι εὐγνωμόνως, ἀγαπητέ μου διδάσκαλε, τὴν φιλικὴν σου πρότασιν· ἂν τὸ συγχωρῇς, θὰ διανυκτερεύω ἀπόψε εἰς τὸ δωμάτιον τοῦτο . . .

— Ὁχι δὰ, ὅχι· αὐτὸ δὲν γίνεται. Εἶσαι νέος, ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Οὔτε ἡ ἡλικία, οὔτε ἡ κρᾶσις σου συγχωροῦν νὰ μείνῃς νύκτα ὀλόκληρον ἄπνους. Δι' ἐμέ, συνειθισμένον ὄντα εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τοῦτο δὲν πειράζει ποτὶς τὴν διαίταν καὶ τὴν υγιειάν μου. Ἄν εὐαρεστῆσαι, εἰς τὸν κοιτῶνά μου πρέπει νὰ περάσῃς τὴν νύκτα σου, καὶ ἐγὼ θὰ περιμένω ἐδῶ τὴν μέλλουσαν ἡμέραν . . .

Καί, χωρὶς νὰ δώσῃ καιρὸν εἰς τὸν ξένον του ν' ἀποκριθῇ, ὁ Φορνάριος ἐσήμανε τὸν κῶδωνα, καὶ ἡ γριὰ ὑπρέτης του ἐράνη εἰς τὴν θύραν.

— Μάρθα, εἶπεν ὁ δόκτωρ, ἀνάψε τὴν θερμάστραν εἰς τὸν κοιτῶνά μου, καὶ βάλε λευκά σινδόνια εἰς τὴν κλινὴν μου. Ὁ Φράγκ θὰ κοιμηθῇ ἀπόψε ἐκεῖ . . . Πήγαινε ὁμῶς πρῶτον νὰ εὕρῃς εἰς τὴν σκευοθήκην, τῆς ὁποίας ἰδοὺ τὸ κλειδίον, μίαν ἀπὸ τὰς μακροχάμιους ἐσθίας· φιάλας, τὰς σφαγισμέναν μὲ κερὶον κόκκινον, αἵτινες εἶναι εἰς τὴν δευτέραν θέσιν.

Ἀφοῦ τοῦ ἔφειρεν ἡ Μάρθα ὅ,τι ἐζήτησε· — Πολὺ καλὰ, εἶπεν ὁ δόκτωρ· τώρα, ἄφες μας, καὶ πρόσσεχε νὰ ἔλθῃς εὐθὺς ὅταν σὲ προσκλήσω.

— Τοῦτο, ἠκολούθησε, παρουσιάζων εἰς τὸν Φράγκ πατήριον, καὶ κάμνων νὰ πηδῇσιν εἰς τὸν ἀέρα οἱ

κρατούντες τὸ πῶμα τῆς φιλίας δεσμοί, θὰ δια-
τηρήσῃ τὸ πνεῦμά μας ἐξυπνον, καὶ θὰ δυναμώσῃ
τὸν στόμαχόν μας, ὥστε ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸν κόπον.
Προπίνω ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας σου, φίλτατέ μου νεό-
φυτε, καὶ ἐπιθυμῶ, ὡς ἀρραβῶνα τοῦ μεγάλου σα-
δίου σου, νὰ λάβῃς ταχέως τὸ ὅποιον πρὸ πολλοῦ
ἐπιθυμοῦμεν δοκτωρικὸν δίπλωμα. . . .

Τὰ ποτήρια ἐσυγκρούσθησαν. . . Ὁ Φράγκ, θέλων
νὰ τιμήσῃ τὸ κρασίον τοῦ Φορνάρου, καθὼς καὶ τὴν
ἐγκάρδιον φιλοξενίαν του, κατεβρόφησε διαμιάς τὸ
κερασθὲν εἰς τὸ ποτήριόν του χρυσοῦν ποτόν. . . .

Τὴν στιγμὴν ταύτην, κτύπος βίαιος, ἀκουσθεὶς
εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἔκαμε τὸν Φράγκ
ν' ἀνασιρτήσῃ.

— Ποῖος τάχα εἶναι; εἶπε μὲ φωνὴν ὀργῆς ὁ
Φορνάριος. Ἐξέχασε λοιπὸν ἡ Μάοθα τὴν διατα-
γὴν τὴν ὁποίαν τῆς ἔδωκα; Τί ἄρ' ἔγωγε μὲ θέλουν
εἰς τοιαύτην ὥραν;

Γέρων, τὸν ὅποιον ὁ Φράγκ πρῶτος ἐγνώρισεν ὡς
τὸν πιστότερον τῶν ὑπηρετῶν τοῦ θεοῦ του, ἐμβῆ-
κε μετὰ σπουδῆς. — Meinherr Φράγκ, εἶπεν ἐκτός
φρενῶν, σπεύσε νὰ ἔλθῃς εἰς τὴν οἰκίαν· ὁ θεὸς σου
ἀποθνῄσκει. . . .

— Εἶναι δυνατόν; ἀνέκραξεν ὁ Φράγκ.

— Ἀλλοίμονον! meinherr, ἡ ἀρθεῖτις, ἥτις ἀπὸ
πολλὰς ἡμέρας σκληρῶς τὸν ἐβασάνιζε, τοῦ ἀνέβη,
λέγου, εἰς τὸ στῆθος, καὶ ὁ ἱατρός του βεβαιώνει
ὅτι ὀλίγας ὥρας ἀκόμη ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ. . . .

— Τόσον ἀξιότιμος ἄνθρωπος καὶ τόσον καλὸς
συγγενής! ἐμουρμούρισεν ὁ Φορνάριος ζωηρῶς
συγκινηθεὶς. Λυποῦμαι ἀναμφιβόλως, ἀγαπητέ μου
Φράγκ, διὰ τὴν διακοπὴν τῆς ὁμιλίας μας· πλὴν
πήγαινε, στιγμὴν δὲν ἔχεις νὰ χάσῃς. . . .

— Πήγαινε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φράγκ, στραφεὶς πρὸς
τὸν ὑπρέτην, καὶ εὐθὺς ἔρχομαι.

Ἐπειτα, καθήμενος πάλιν καὶ κυττάζων τὸν
Φορνάριον ἀποροῦντα, εἶπεν. — Ἡζεύρω τί εἶναι·
ἀπὸ τοὺς φόβους ἐκείνους, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ὑγίεια
τοῦ θεοῦ μου, πειραχθεῖσα ὀλίγον ἀπὸ τὰς παρεκ-
τροπὰς, μὰς ἐσυνείσεν. Ἡ προσβολὴ θὰ ἦτον αὐ-
τὴν τὴν φορὰν βιαιότερα· ἀλλὰ κίνδυνος ἀληθὺς
δὲν εἶναι. . . Ἀς ἐξακολοθησώμεν, σὲ παρακαλῶ, τὴν
ὁμιλίαν μας, διότι εἶμαι ἀνυπόμονος νὰ μάθω. . . .

Ὁ Φορνάριος, ἐπὶ τὸ μᾶλλον ἀπορῶν, ἔμελλε
ν' ἀρχίσῃ, ὅταν δεύτερος ἀπεσταλμένος ἐμβῆκεν
εἰς τὸ δωμάτιον θρηνῶν καὶ ὀδυρόμενος. — Αἱ Θεέ
μου! τί δυστυχία! Ὁ καλὸς μου κύριος, ὁ ἀξιόλογος
κύριός μου. . . .

— Αἱ τίς ἠρώτησεν ἀνυπομόνως ὁ Φράγκ.

— Ἀπέθανεν.

— Ἀπέθανε, λέγεις; Εἶσαι βέβαιος;

— Ἀλλοίμονον! meinherr, ἐξεψύχησεν εἰς τὰς
ἀγκάλας μου, ἀφοῦ ματαίως τοσάκις σ' ἐζήτησε. . . .

— Θεεῖ μου! ἀγαπητέ Θεεῖ μου! ἀνέκραξεν ὁ
Φράγκ κρῦπτων τὸ πρόσωπόν του εἰς τὰς χεῖράς του,
νὰ τὸν ἰδῶ θέλω ἀκόμη! ἀς τρέξωμεν. . . .

— Στάσου, φύλε μου, ἀνέκραξεν ὁ Φορνάριος· σὲ
ἀποπλανᾷ ὁ πόνος. Αφοῦ ἡμέλησες νὰ παρευρεθῇς
εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς συγγενοῦς ὅστις σὲ ὑπερ-
ηγάπα, καὶ ἔμελλες βεβαίως νὰ τὸν κληρονομή-

σῃς, δὲν φοβείσαι μήπως ἡ βραδεία αὕτη προθυ-
μία ἐξηγηθῇ ὡς ποταπὴ ἰδιότης;

— Αἱ! θέλεις, Φορνάριε, νὰ ἐγκαταλείψω τὴν
οἰκίαν τοῦ θεοῦ μου εἰς τὴν πλεονεξίαν τῶν μι-
σθωτῶν καὶ εἰς τὴν ἀρπαγὴν τῶν ξένων; Ποῖος
λοιπὸν, ἂν ὄχι ἐγώ, θὰ φροντίσῃ ν' ἀποδοθῶν
αἱ πρέπεινται ἐπικηδεῖοι τιμαὶ εἰς τὸν δεύτερον
τοῦτον πατέρα μου; Ὄχι, ὄχι, μὴ προσπαθῇς νὰ
μὲ κρατήσῃς· τίποτε δὲν θὰ μ' ἐμποδίσῃ ἀπὸ τοῦ
ἱερὸν τοῦτο χρέος.

— Πήγαινε λοιπὸν, εἶπεν ὁ Φορνάριος, καὶ ὁ
Θεὸς νὰ προστατεύσῃ τοιοῦτον ἄξιον υἱόν!

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ὁ Φράγκ, πενθοφορῶν ἀπὸ
κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, εἰσῆρχετο εἰς τὸ σπουδα-
στήριον τοῦ Φορνάρου. Ὁ θεὸς μου, εἶπε πρὸς τὸν
δόκτωρα, μ' ἀποκατέστησε γενικὸν κληρονόμον του.
Εἶμαι πλούσιος, καὶ δὲν θέλω νὰ στερηθῶ τῶν
μαθημάτων τὰ ὁποῖα μοῦ ὑπεσχέθης, μήτε τῶν
συμβουλῶν τῆς πολυπειρίας σου. Συνέλαβ' σκοποὺς
καὶ σχέδια μεγάλα, τὰ ὁποῖα θὰ σοῦ διακοινώσω
ἀργότερα. Ἐν τούτοις, ἀκολούθει με, ἂν ἀληθινὰ
μὲ ἀγαπᾷς. Δὲν θὰ χωρισθώμεν πλέον· ἄφες τὴν
οἰκίαν ταύτην καὶ παραίτησε τὴν θέσιν σου. Θὰ
συγκατοικήσωμεν, καὶ ἡ περιουσία μου θὰ ᾔναι εἰς
τὴν διάθεσίν σου.

— Θὰ λυπηθῶ ἀναμφιβόλως ἀν' μεταβάλλω τὰς ἐξεις
μου, καὶ δένειμαι πλέον τοιαύτης ἡλικίας ὥστε ν' ἀρ-
χίσω εὐχαρίστως νέον εἶδος ζωῆς. Πλὴν δὲν πει-
ράζει· δὲν θέλω νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅτι ὁ Φορνάριος ἡρ-
νήθη τίποτε εἰς τὸν φίλον τοῦ Φράγκ. Θὰ φροντί-
σω εὐθὺς νὰ πωλήσω τὴν οἰκίαν μου.

— Ἐγὼ τὴν ἀγοράζω, φίλτατε Φορνάριε· καὶ,
ἀπὸ ταύτην τὴν στιγμὴν, ἂν θέλῃς, ἡμπορεῖς νὰ
μὲ θεωρήσῃς χρεώστην σου εἰκοσιπέντε χιλιάδων
φλωρινίων.

— Ἀς ᾔναι· εἴμεθα σύμφωνοι. Κατ' αὐτὸν τὸν
τρόπον, ἀποκτῶν μικρὸν εἰσόδημα, θὰ δυνήθω
ν' ἀνταμείψω τὰς μακροχρόνιους ὑπηρεσίας τῆς γη-
ραιᾶς μου ὑπηρετίδος.

— Ὅπως ἀγαπᾷς.

Ὁ Φορνάριος ἠκολούθησε τὸν μαθητὴν του. Μετ' ὀ-
λίγον, χάρις εἰς τὰ μαθήματά του, καὶ εἰς τὴν ὑπό-
ληψιν προσέτι τὴν ὁποίαν πρὸς τὸν καθηγητὴν
τοῦτον εἶχαν τὰ ἐπιστημώτερα τῶν μελῶν τῆς ἀκαδη-
μαϊκῆς συγκλήτου, ὁ Φράγκ, ἀφοῦ ἐξετάσῃ δημο-
σίως, ἔλαβε τὸ δίπλωμα τοῦ δόκτωρος. Ὁ τίτλος
οὗτος, ἀποδεικνύων αὐτὸν ἴσον μετὰ τὸν διδάσκαλόν
του κατὰ τὸν βαθμὸν, ἂν ὄχι καὶ κατὰ τὴν ἀξίαν,
ἠλάττωσε μὲν ὀλίγον τὰ σημεῖα τοῦ σεβασμοῦ καὶ
τῆς εὐλαβείας, μὲ τὰ ὁποῖα εὐηρεστεῖτο πρότερον
νὰ τὸν τιμᾷ· ἀλλ' ὁ Φορνάριος, ὅστις ἐφρόντιζε μό-
νον περὶ τοῦ πραγματικοῦ τῶν αἰσθημάτων, ὀλί-
γην προσοχὴν ἔδωκεν εἰς τὴν τοιαύτην μεταβολήν.

Ὁ Φράγκ, ὡς ἄνθρωπος πλούσιος, δὲν εἶχεν ἀ-
νάγκην δημοσίων ὑπουργημάτων· ἀλλ' ἡ φιλοδο-
ξία του κῦβανε συγχρόνως μὲ τὴν περιουσίαν του.
Διὰ τὸν θάνατον τοῦ θεοῦ του, ἔμεινε χρεεύσας
θέσις καθηγητοῦ εἰς μίαν τῶν σχολῶν τῆς Γοττγί-
γης, καὶ ὁ Φράγκ ἐπεθύμησε καὶ τὴν δευτέραν ταύ-
την κληρονομίαν. Αφοῦ λοιπὸν ἐδόθη ἡ θέσις αὕτη

προσωρινῶς εἰς πτωχόν τινά πεπαιδευμένον, ὥστε νὰ μείνῃ καιρὸς εἰς τὸν νέον δόκτωρα νὰ παρουσιασθῇ τοῦλάχιστον ὡς ἀνὴρ, ὁ Φορνάριος κατώρθωσεν ἀκόμη, ἐπικαλούμενος τὴν μνήμην τοῦ θείου, νὰ διορισθῇ διδάχχός του ὁ ἀνεψιός.

Ἡ ἐπιθυμία τῆς διακρίσεως διήγειρε τὴν ἔμφυτον τοῦ Φράγκ φιλεργίαν. Ὁ Φορνάριος ἐχρησίμευεν εἰς αὐτὸν συγχρόνως καὶ ὡς ὁδηγὸς τῶν μαθημάτων του, καὶ ὡς ζωντανὸν εὐρετήριον τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων. Ἡ ἀξία του ἔλαμπε τόσον περισσότερον, ὅσον δὲν ἦτον ἀνάλογος μετὰ τὴν ἡλικίαν του. Εἰς τὰ μαθήματά του συνέβριον πολυάριθμοι καὶ ἐκλεκτοὶ ἀρχοῦνται· τὸ δὲ ὄνομά του ἤρχιζε νὰ γίνεταί γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν σοφὸν κόσμον.

Ἐν τούτοις ὁ Φορνάριος, διὰ ταχυτάτης μεταβάσεως, ἔγεινεν ἀπὸ διδασκάλου ἐράμιλλος καὶ φίλος, καὶ ἀπὸ τοιούτου ἰδιαιτέρως τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ σύμβουλος. Ὁ Φράγκ, ἐκβαλκευθεὶς ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν, δὲν ἐνθυμεῖτο δι' ἄλλο τὸν παλαιόν του διδασκαλόν, εἰμὴ πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ὠφεληταί ἀπὸ τὴν μάθησιν καὶ τὴν ὑπόληψιν αὐτοῦ.

Αἱ ἀσχολίαι τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς φιλοδοξίας τὸν ἔκαμαν ὁλωσδιόλου νὰ λησμονήσῃ τὰς εἰκοσι πέντε *χιλιάδας φλωρινῶν*, τὰ ὅποια εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς ἀντάλλαγμα τῆς οἰκίας τοῦ Φορνάρου, καὶ διὰ τὰ ὅποια ὁ τίμιος δόκτωρ δὲν εἶχεν ἄλλην παρὰ τὸν λόγον τοῦ ἀγοραστοῦ ἐγγύησιν. Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν τούτοις, ὁ Φορνάριος ἐτόλμησε, μετὰ πολλοὺς δισταγμοὺς καὶ ἐσωτερικὰς μεταμελείας, νὰ παρουσιάσῃ ταπεινὴν περὶ τούτου αἵτησιν εἰς τὸν νέον δόκτωρα. — Meinherr Φράγκ, τοῦ εἶπε μετὰ πολλὴν δειλίαν (διότι πρὸ πολλοῦ ὁ Φορνάριος ἀπέκτησε τὴν ἔξιν νὰ θέτῃ πρὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ παλαιοῦ του μαθητοῦ τὴν εὐλαβῇ ταύτην προσθήκην), τελειοῦν σήμερον πέντε ἔτη ἀφοῦ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὲ βοηθῶ μετὰ τὰς συμβουλὰς μου, καὶ ἡ συνειδήσίς μου μετὰ βεβαιόησιν εὐχαρίστως ὅτι δὲν σοῦ ἦσαν ὁλωσδιόλου ἀνωφελεῖς.

— Μήπως ἐννοεῖς ὅτι ἔλειψα ποτὲ ἀπὸ τὰς χρεῖς μου, ἀπεκρίθη ὑπερηφάνως ὁ Φράγκ.

— Δὲν λέγω τοῦτο, meinherr.

— Δὲν ζῆς εἰς τὴν οἰκίαν μου ὡς ὁμοίός μου;

— Αἰσθάνομαι εὐγνωμόνως τὴν τιμὴν τῆς θέσεώς μου ταύτης.

— Διατί λοιπὸν τὸ κάτω κάτω παραπονεῖσαι; Καὶ διατί μοῦ ἐνθυμίζεις τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ὑπηρεσιῶν σου;

— Διότι, meinherr, πρὸ πέντε ἡδὴ ἐτῶν ἐγκατέλιπα τὴν μικρὰν οἰκίαν μου.

— Καὶ τί πεiráζει;

— Διότι, ἐπρόσθεσεν ἀμνηχανῶν ὁ Φορνάριος, διότι ἡ πτωχὴ Μάρθα περιμένει ἀκόμη τὴν πρώτην τετραμηνίαν τῆς συντάξεως, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ τῆς πληρώσω ἀπὸ τὰς εἰκοσιπέντε *χιλιάδας φλωρινῶν* ὅσα μοῦ ὑποσχέθη.

— Πιστεύεις ὅτι ἡμπορῶ νὰ παραβῶ τὸν λόγον μου, καὶ θέλει; οὕτω ν' ἀποδείξῃς ὅτι τὸ προσωπικὸν συμφέρον σ' ἐπαρακίνησε νὰ με ἀκολουθήσῃς; Καιρὸς εἶναι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ συλλογίζεσθαι τοιαῦτα μικρὰ πράγματα, ἐνῶ ἐγὼ ἐνα-

σχολοῦμαι ἀνευδρότως περὶ τοῦ μέλλοντός σου καὶ περὶ τῆς κοινῆς μας τύχης... Ἀκουσέ με, Φορνάριε· ὑπάρχει σήμερον καθέδρα χηρεύουσα εἰς Βιέννην· ἡ θέσις εἶναι ἀξιόλογος, καὶ ἡμπορεῖ νὰ φέρῃ εἰς ὑψηλὰς τιμὰς τὸν ἐπιτηδῆσιν ἄνθρωπον. Ὁ ὑπουργὸς ἀπὸ τὸν ὁποῖον ἡ θέσις αὕτη ἐξαρτᾶται, σ' ἔχει εἰς ὑπόληψιν. Ζήτησέ του δι' ἐμὲ τὴν χάριν ταύτην, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἂν με συστήσῃς, θὰ διορισθῶ. Τότε, ἀναχωροῦμεν ὁμοῦ, καὶ θὰ ἡμπορέσω τέλος πάντων νὰ ἐκπληρώσω εὐγενῶς τὰ πρὸς σὲ χρεῖά μου.

Ἡ ὑπόληψις τοῦ Φράγκ εἶχε φθάσει καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσάν αὐτὴν τῆς Αὐστρίας. Ὁ διορισμὸς τοῦ λοιπὸν εἰς τὴν ζητουμένην θέσιν δὲν ἐβράδυνε, καὶ, κατὰ τὴν γενομένην συμφωνίαν, ἀνεχώρησεν εἰς Βιέννην ὁμοῦ μετὰ τὸν Φορνάριον. Αἱ γνώσεις, τὰς ἵποιας ἀνέπτυξεν εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύτην καθηγητικὴν σφαῖραν, ἠύξησαν μεγάλως τὴν φήμην τοῦ ὀνόματός του, καὶ, ἐντὸς ὀλίγου, ὁλόκληρος ἡ Γερμανία ἐθαύμαζε καὶ ἐξεθείλαζε τὴν ἀμετρον σοφίαν καὶ τὴν σπανίαν εὐγλωττίαν τοῦ δόκτωρος Φράγκ. Ἡ περιουσία του ἠύξανεν ὁμοῦ μετὰ τὴν ὑπόληψίν του· διωρίσθη διαδοχικῶς εἰς πολλὰς ἀμερικανομερίμους, ἀλλὰ μισθωτὰς θέσεις, ὡς δείγματα τρόπου τινὰ τῆς ἰδιαιτέρας πρὸς αὐτὸν ὑπολήψεως τῆς κυβερνήσεως. Τέλος πάντων, παραιτηθέντος τοῦ πρωτάνεως τοῦ πανεπιστημίου διὰ γῆρας, ὁ Φράγκ διωρίσθη εἰς τὴν θέσιν του. Ὁ Φορνάριος τότε, θαρρῶν ὅτι ἡ φιλοδοξία τοῦ ἀρχαίου του μαθητοῦ ἱκανοποιήθη ἀρκούντως, καὶ ὅτι αἱ συμβουλαι τοῦ ἦσαν ἥδη εἰς αὐτὸν ἀνωφελεῖς, ἐστοχάσθη καλὸν νὰ παραιτήσῃ τὸν νέον πρῶτανιν, παρακινήθεὶς εἰς τοῦτο καὶ ἀπὸ τὴν αὐξάνουσαν ἀδιαφορίαν, καὶ τοὺς ἐπὶ τὸ μάλλον ἀγερῶχους τρόπους τοῦ Φράγκ πρὸς αὐτὸν, πράγματα διὰ τὰ ὅποια πρὸ πολλοῦ κρυφίως ἐστέναζε. Meinherr, ἐτραυλίσεν ὁ Φορνάριος τρέμων ἀπὸ συγκίνησιν, καὶ ἔσωσ ἀπὸ πόθον, ἰδοὺ ὅτι εἶσαι πλούσιος καὶ πολυτιμημένος... Τὸ κατ' ἐμὲ, ἐγήρασα πλέον, καὶ ἡ ἀροσιωσίς μου δὲν θὰ σοῦ ἐχρησίμευεν εἰς τίποτε. Εἶναι καιρὸς λοιπὸν νὰ ἡσυχάσω...

— Τοῦτο βεβαίως ποτὲ δὲν θὰ τὸ ἀνεχθῶ. Κατ' οὐδένα τρόπον δὲν θὰ συγκατατεθῶ νὰ νὰ στερηθῶ τῆς ἐμπειρίας σου καὶ τῶν ὑπηρεσιῶν σου, τίμιε Φορνάριε....

— Ἀλλὰ, meinherr, δὲν ἡμπορῶ, κατ' αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, νὰ μένω εἰς τὴν ἀμφίβολον θέσιν....

— Ἀγάριστε! τολμᾶς νὰ ὀνομάσῃς ἀμφίβολον τὴν ἀνεξάρτητον καὶ ἐντιμον θέσιν, τὴν ὁποίαν ἔχεις εἰς τὴν οἰκίαν μου!

— Ἄν τοῦλάχιστον—ἐπρόσθεσεν ἱκετικῶς ὁ Φορνάριος—εὐαρεστῇσαι νὰ ἐνθυμηθῇς τὰς εἰκοσιπέντε *χιλιάδας φλωρινῶν*....

— Πῶς λοιπὸν! πάντοτε πρέπει νὰ σ' εὕρισκω δανειστὴν ἀδυσώπητον, καὶ σὺ νὰ με πιστεύῃς ὀφειλέτην ἀναξιοχρεών; Δὲν θὰ θελήσω βεβαίως σήμερον νὰ δώσω εἰς χεῖράς σου τόσα χρήματα, ὥστε νὰ σ' ἐνισχύσω εἰς τὴν μωρὰν ιδέαν τοῦ νὰ χωρισθῇς ἀπ' ἐμέ.... (Ἀκολουθεῖ.)